Dosarul nr.4r-2701/25 Judecătoria Hîncești, sediul Leova
4-25054922-02-4r-31072025 Judecător Nicolae Zaharia

D E C I Z I E
În numele legii

13 ianuarie 2026 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

examinînd în ședință publică, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Leova, Crețu Gheorghe împotriva hotărîrii Judecătoriei Hîncești, sediul Leova din 23 iunie 2025, prin care a fost admisă contestația depusă de Focșa Maria și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 11.04.2025, întocmite în privința lui Focșa Maria în baza art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

La 11.04.2025 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Leova Crețu Gheorghe a fost întocmit procesul-verbal nr. MAI06 537533 cu privire la contravenția prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că, în toamna anului 2024, în or. Leova, în cadrul scrutinului electoral și Referendumului republican constituțional, Focșa Maria a pretins, a acceptat avantaje sub orice formă, care nu i se cuvin, în scopul exercitării unor drepturi electorale.

Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Leova, Crețu Gheorghe, adoptată la data de 11.04.2025, Focșa Maria a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalent a 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

La 17.04.2025 contravenienta Focșa Maria a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Leova, Crețu Gheorghe, adoptată la data de 11.04.2025,în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărîrea judecătoriei Hîncești, sediul Leova din 23 iunie 2025, a fost contestația depusă de Focșa Maria. S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la

contravenție din 11 aprilie 2025, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Leova, Crețu Gheorghe în privința lui Focșa Maria în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional. S-a anulat decizia de sancționare adoptată de către agentul constatator din cadrul IP Leova, Crețu Gheorghe din 11 aprilie 2025, adoptată în privința lui Focșa Maria în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

Nefiind de acord cu hotărîrea Judecătoriei Hîncești, sediul Leova din 23 iunie 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Leova, Crețu Gheorghe a declarat recurs, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea hotărîrii, cu restituirea cauzei la o noua rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-au invocat următoarele motive:

--contravenienta nu s-a prezentat în instanța de judecată, cauza fiind examinată în absența acesteia, fără a-i da dreptul agentului constatator de a adresa întrebări contravenientei, ceea ce ar fi fost probe importante pentru a fi luate în considerație la luarea deciziei.

În temeiul prevederilor art.471 Cod Contravențional, alin. (1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. (2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și la cererea motivată a părților, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul Penal constată că recursul urmează a fi admis, cu casarea în totalitate a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanță, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.473 alin. (1) pct.2) lit. c) din Codul contravențional, „după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parțial sau integral, și adoptă una dintre următoarele soluții: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art. 441; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului; c) dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.”

În conformitate cu prevederile art.458 Cod contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărîrii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) Cod Contravențional, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii primei instanțe, Colegiul Penal constată că, deși prima instanță își întemeiază concluzia și aprecierea circumstanțelor de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante, instanța emite o hotărîre care nu este clară și temeinică, fiind contrară circumstanțelor cauzei și normelor legale ce guvernează spața dedusă judecății.

Din materialele dosarului, Colegiul penal reține că, la data de 11.04.2025 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Leova Crețu Gheorghe a fost întocmit procesul-verbal nr. MAI06 537533 cu privire la contravenția prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că, în toamna anului 2024, în or. Leova, în cadrul scrutinului electoral și Referendumului republican constituțional, Focșa Maria a pretins, a acceptat avantaje sub orice formă, care nu i se cuvin, în scopul exercitării unor drepturi electorale.

Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Leova, Crețu Gheorghe, adoptată la data de 11.04.2025, Focșa Maria a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalent a 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

La 17.04.2025 contravenienta Focșa Maria a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Leova, Crețu Gheorghe, adoptată la data de 11.04.2025,în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărîrea judecătoriei Hîncești, sediul Leova din 23 iunie 2025, a fost contestația depusă de Focșa Maria. S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție din 11 aprilie 2025, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Leova, Crețu Gheorghe în privința lui Focșa Maria în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional. S-a anulat decizia de sancționare adoptată de către agentul constatator din cadrul IP Leova, Crețu Gheorghe din 11 aprilie 2025, adoptată în privința lui Focșa

Maria în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

În motivarea soluției, prima instanța a concluzionat că, în cuprinsul actului de învinuire, nu se atestă o formulare concretă a faptei incriminată contravenientei, agentul constatator doar a transcris selectiv la rubrica fapta contravențională – careva elemente din textul normei juridice, fără a face o descriere amplă și exactă a faptei contravenționale pe care ar fi săvârșit-o Focșa Maria.

Faptul reținut de prima instanța, a dus la încetarea procesului contravențional pornit în baza art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional, în privința Mariei Focșa, pe motivul neconsemnării în procesul-verbal a datelor și faptelor indicate la art.443 Cod Contravențional.

Cu titlu de principiu, Colegiul subliniază că, potrivit art. 443 alin. (1) Cod contravențional, „procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii; b) calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul și timpul săvîrșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și a victimei a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387; g) obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum și obiecțiile și *probele victimei; h) informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii. ”*

Conform art. 445 alin.(1) Cod contravențional, „Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvîrșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.”

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii recurate, prin prisma prevederilor legale aplicabile speței, instanța de recurs constată că, prima instanță prematur și nejustificat a conchis de a înceta procesul contravențional intentat în privința lui Focșa Maria, în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, din motivul nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Reieșind din constatările primei instanțe, Colegiul conchide că, hotărârea primei instanțe este bazată pe argumente superficiale privind temeiul de declarare a nulității procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 537533 din 11.04.2025, întocmit de către agentul constatator, în privința lui Focșa Maria, în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional.

Colegiul atestă că, instanța de fond a expus circumstanțele de fapt ale cauzei fără a da o aprecierea acțiunilor și probelor prezentate de către agentul constatator, or, simpla invocare a prevederilor legale nu constituie o hotărâre motivată prin prisma art.462 din Codul contravențional.

Colegiul relevă că, în speța dedusă judecății prima instanță deși își întemeiază concluzia în temeiul prevederilor art.443 și 445 din Codul contravențional, a emis o hotărâre pripită prin prisma prevederilor legale enunțate, fără a fi reținute prevederile *Deciziei Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional (nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție) (Sesizarea nr.158g/2018) nr. 32 din 29.11.2018 (în vigoare 29.11.2018*).

În această ordine de idei, instanța de recurs constată la caz că, prima instanță la examinarea cauzei respective, nu a luat în considerare că, lipsa unor mențiuni din procesul-verbal contravențional nu poate duce la nulitate absolută. Art. 445 din Codul contravențional, care prevede nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție în cazul neconsemnării în acesta a datelor și faptelor indicate la art.443 din Codul contravențional a fost declarat neconstituțional. De asemenea, a fost declarat neconstituțional textul „și 445” din articolul 461 din Codul contravențional, care prevede că, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată circumstanța prevăzută de articolul 445, instanța încetează procesul contravențional.

Analizând sesizarea, Curtea a observat, că prevederile contestate sunt rigide și insensibile în privința circumstanțelor, pentru că sancționează procesul-verbal cu privire la contravenție cu nulitatea absolută, în cazul în care acesta nu conține cel puțin una dintre mențiunile stabilite de lege. Potrivit Curții, din această perspectivă, legea nu le acordă instanțelor de judecată posibilitatea de a înlătura erorile care nu pot afecta, în mod obiectiv, caracterul echitabil al procesului.

Astfel, Colegiul reiterează că, spre deosebire de reglementările din Codul contravențional, în Codul de procedură penală legislatorul a decis să diferențieze nulitatea absolută de cea relativă. Astfel, potrivit art.251 alin. (2) din Codul de procedură penală, se sancționează cu nulitate absolută actul procedural încheiat cu încălcarea prevederilor legale referitoare la competența *rationae materie* sau *ratione personae,* la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului ori a traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii. În toate celelalte cazuri de încălcare a normelor procesuale penale, nulitatea actului procedural poate fi invocată numai în cazul în care s-a comis o încălcare ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act.

Mai mult ca atât, de vreme ce legiuitorul a făcut o distincție, sub aspectul sancțiunii, între mențiunile pe care trebuie să le cuprindă procesul-verbal de constatare a

contravenției, rezultă că și natura nulităților va fi diferită, în raport cu tipul de omisiune constatată.

Din perspectiva prevederilor menționate se stabilește faptul că declararea nulă a procesului-verbal a fost realizată pe motive pur formale, ceea ce reprezintă garanții excesive pentru contravenient.

Instanța de recurs învederează că, chiar în situația ipotetică în care agentul constatator nu ar fi respectat dispozițiile art. 445 din Codul contravențional, sancțiunea nicidecum nu duce la nulitatea absolută a procesului verbal. Or, această carență nu afectează în mod esențial fondul cauzei, atât timp cât, agentul constatator este în drept să furnizeze în cadrul ședinței de judecată probe suplimentare cu privire la contravenția comisă de făptuitor.

În contextul celor menționate se atestă caracterul superficial al examinării cauzei de către instanța de judecată, care, apreciind probatoriul administrat la caz, urma să stabilească caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale.

Instanța de recurs indică, că în conformitate cu prevederile art. 374 alin. (3) din Codul contravențional, „procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.”

Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional, „concluziile despre vinovăția persoanei în săvîrșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.”

Conform art. 425 alin. (1), (2), (3) din Codul contravențional, „probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanța importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu procesul verbal întocmit.”

Potrivit art. 425 alin. (7) din Codul contravențional, „procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la

mijloacele de probă și la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod. Iar, potrivit art. 101 alin. (1)-(4) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege."

La caz, Colegiul reține că, instanța de fond până a pronunța hotărârea urma să analizeze materialele cauzei, să ofere o apreciere corespunzătoare probelor anexate la dosar, să le analizeze în ansamblu, mai mult, instanța nu a dat apreciere și motivelor invocate de agentul constatator, cu referire la existența faptei contravenționale, mai mult, instanța a omis să aprecieze probele și prin prisma normelor materiale.

Potrivit prevederilor art. 2 din Codul contravențional, „scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvîrșirii de noi contravenții."

Conform art. 20 a Constituției Republicii Moldova, „orice persoană are dreptul la satisfacție efectiva din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate."

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanță ceea ce a dus la emiterea unei hotărâri nemotivate.

În acest context, instanța deși era obligată să examineze și să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza *Fomin c. Moldovei, Cererea nr. 36755/06*, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs". Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (*c.f. Hirvisaari vs Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001*).

Procedând în asemenea mod, instanța de fond n-a acordat deplină eficiență prevederilor legale astfel, la judecarea cauzei, se constată erori judiciare. Aceste erori judiciare se exprimă prin modul de cercetare și apreciere a probelor prezentate de părți, de gradul de percepție și analiză a materialului cauzei raportat la conținutul normativ pe care se bazează cererea, astfel nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate și remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Astfel, reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o hotărâre legală, întemeiată și motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) p.2) lit. c) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Leova, Crețu Gheorghe.

Se casează hotărîrea Judecătoriei Hîncești, sediul Leova din 23 iunie 2025, prin care a fost admisă contestația depusă de Focșa Maria și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 11.04.2025, întocmite în privința lui Focșa Maria în baza art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional, *cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Natalia Mămăligă

Vitalie Pîslariuc